

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Presse og Information

PRESSEMEDDELELSE NR. 36/07

23. maj 2007

Forslag til afgørelse fremsat af generaladvokaten i sag C-341/05

Laval un Partneri Ltd / Svenska Byggnadsarbetareförbundet m.fl.

IFØLGE GENERALADVOKAT MENGOZZI KAN FAGLIGE OTGANISATIONER VED HJÆLP AF KOLLEKTIVE KAMPSKRIDT, DER ER BEGRUNDET I FORMÅL AF ALMEN INTERESSE, OG SOM ER FORHOLDSMÆSSIGE, TVINGE EN LEVERANDØR AF TJENESTEYDELSER FRA EN ANDEN MEDLEMSSTAT TIL AT TILTRÆDE ET LØNNIVEAU, DER ER FASTSAT I EN KOLLEKTIV OVERENSKOMST

Direktiv 96/71 om udstationering af arbejdstagere¹ foreskriver, at de garantier, der gives nævnte arbejdstagere, skal være fastsat ved lov eller administrative bestemmelser, og/eller, på byggeområdet, ved kollektive aftaler eller voldgiftskendelser, der finder generel anvendelse.

Den svenske lov om udstationering af arbejdstagere indeholder bestemmelser om de arbejds- og ansættelsesvilkår, der, uanset hvilken lov, der finder anvendelse på ansættelsesforholdet i sig selv, skal anvendes på udstationerede arbejdstagere. Den svenske lov omfatter således de arbejds- og ansættelsesvilkår, der er omfattet af de områder, der er opregnet i direktiv 96/71, bortset fra mindsteløn. Loven indeholder ingen bestemmelser om løn, som i Sverige traditionelt er reguleret i kollektive overenskomster. Derimod følger det af svensk ret, at arbejdstagerorganisationerne under visse betingelser har ret til at iværksætte kollektive kampskridt, med det formål at tvinge en arbejdsgiver, der ikke er bundet af en kollektiv overenskomst, til at tiltræde denne.

I maj 2004 udstationerede Laval un Partneri Ltd, der er et lettisk selskab, et antal lettiske arbejdstagere med henblik på udførelse af byggearbejder i Sverige. Arbejderne blev forestået af et datterselskab, L&P Baltic Bygg AB. Blandt disse var renovering og udvidelse af en skole i byen Vaxholm.

I juni 2004 blev der indledt forhandlinger mellem på den ene side Laval og Baltic Bygg og på den anden side den svenske faglige organisation for bygge- og anlægsarbejdere, Svenska

¹ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 96/71/EF af 16.12.1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser, EFT 1997 L 18, s. 1.

Byggnadsarbetareförbundet med henblik på indgåelsen af en tiltrædelsesaftale til den kollektive overenskomst for byggearbejder. Der blev imidlertid ikke opnået enighed om en aftale.

Den 2. november 2004 iværksatte Byggnadsarbetareförbundet et kollektivt kampskridt i form af en blokade mod alle Laval's arbejdspladser. Det svenske elektrikerforbund iværksatte en sympatiaktion, og alle elektriske installationsarbejder, der var under udførelse på byggepladsen i Vaxholm, blev derfor standset. Efter at afbrydelsen af arbejdet på denne byggeplads havde stået på et stykke tid, blev Baltic Bygg taget under konkursbehandling. I mellemtiden var de lettiske arbejdstagere, der var blevet udstationeret af Laval til byggepladsen i Vaxholm, rejst tilbage til Letland.

Arbetsdomstolen, for hvilken Laval har anlagt sag vedrørende bl.a. lovligheden af de kollektive kampskridt har forelagt De Europæiske Fællesskabers Domstol spørgsmålet om, hvorvidt fællesskabsretten er til hinder for sådanne kollektive kampskridt.

Generaladvokat Mengozzi anfører for det første, at **når faglige organisationer i en medlemsstat udøver deres ret til at iværksætte kollektive kampskridt** med det formål at tvinge en udenlandsk leverandør af tjenesteydelser til at indgå en kollektiv overenskomst i den medlemsstat, hvor denne tjenesteyder bl.a. påberåber sig traktatens bestemmelser om den frie udveksling af tjenesteydelser, er det efter hans mening **omfattet af fællesskabsrettens anvendelsesområde**.

Videre anfører han, at **den omstændighed, at Sverige overlader det til arbejdsmarkedets parter at fastsætte arbejds- og ansættelsesvilkårene**, herunder bestemmelserne om løn, via kollektive overenskomster, **ikke i sig selv kan anses for at udgøre en gennemførelse af direktiv 96/71, der er utilstrækkelig** i en sådan grad, at denne medlemsstat skulle have givet afkald på at anvende nævnte vilkår på udenlandske leverandører af tjenesteydelser. I denne henseende mener generaladvokaten sammenfattende, at det bl.a. er i kraft af anerkendelsen af arbejdstagerorganisationernes ret til at iværksætte kollektive kampskridt med det formål at tvinge en leverandør af tjenesteydelser til at tiltræde et lønniveau, der er fastsat i overensstemmelse med en kollektiv overenskomst, der de facto finder anvendelse på indenlandske virksomheder, der befinder sig i en tilsvarende situation, at Sverige sikrer, at formålene med direktiv 96/71 om beskyttelse af arbejdstagerne og ligebehandling af de erhvervsdrivende opnås.

Endelig foreslår generaladvokat Mengozzi, efter at have gennemgået de kollektive kampskridt og visse særlige vilkår i den kollektive overenskomst for byggearbejder i relation til den frie udveksling af tjenesteydelser, at i det tilfælde, hvor der i en medlemsstat ikke findes en ordning til konstatering af, at kollektive aftaler finder generel anvendelse, er direktiv 96/71 og den frie udveksling af tjenesteydelser **ikke til hinder for, at faglige organisationer ved hjælp af kollektive kampskridt i form af en blokade og en sympatiaktion forsøger at tvinge en leverandør af tjenesteydelser fra en anden medlemsstat til at tiltræde et lønniveau**, der er fastsat i overensstemmelse med en kollektiv overenskomst, som de facto finder anvendelse på indenlandske virksomheder inden for samme sektor, der befinder sig i en tilsvarende situation, og som er indgået i den førstnævnte medlemsstat, på hvis område arbejdstagere fra den anden medlemsstat midlertidigt er udstationeret. **De kollektive kampskridt skal imidlertid være begrundet i formål af almen interesse, såsom beskyttelse af arbejdstagerne og kampen mod social dumping**, og må ikke udøves på uforholdsmæssig måde i forhold til opnåelsen af disse formål.

I forbindelse med bedømmelsen af, om de kollektive kampskridt var forholdsmæssige, foreslår generaladvokaten, at den forelæggende ret bl.a. skal undersøge, om **de vilkår, der var fastsat i den kollektive overenskomst for byggearbejder, indebærer en reel fordel, som bidrager**

væsentligt til den sociale beskyttelse af de udstationerede arbejdstagere og ikke gentager en eventuel identisk eller i det væsentlige sammenlignelig beskyttelse, der tilkom disse arbejdstagere i henhold til den lovgivning og/eller kollektive overenskomst, som fandt anvendelse på leverandøren af tjenesteydelser i etableringsmedlemsstaten.

Bemærkning: Generaladvokatens forslag til afgørelse er ikke bindende for Domstolen. Generaladvokaten har til opgave fuldstændig uafhængigt at foreslå Domstolen, hvorledes den pågældende sag bør afgøres. Domstolen indleder herefter sin votering, og dommen i sagen vil blive afsagt på et senere tidspunkt.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

Dokumentet foreligger på følgende sprog: alle

Forslaget til afgørelse er tilgængelig på Domstolens websted

*<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=DA&Submit=rechercher&numaff=C-341/05>
normalt fra ca. kl. 12.00 CET på fremsættelsesdagen.*

*Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Gitte Stadler
på tlf: (352) 4303 3127 eller fax: (352) 4303 3656.*

*Billeder fra fremsættelsen af forslaget til afgørelse kan fås via
»Europe by Satellite« hos*

*Europa-Kommissionen, GD for Presse og Kommunikation,
L-2920 Luxembourg: tlf. (00352) 4301 35177 - fax (00352) 4301 35249, eller
B-1049 Bruxelles, tlf. (0032) 2 2964106 - fax (0032) 2 2965956*